

Predmet C-424/23**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda****Datum podnošenja:**

11. srpnja 2023.

Sud koji je uputio zahtjev:

Ondernemingsrechtbank Gent, afdeling Gent (Belgija)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

28. lipnja 2023.

Tužitelj:

DYKA Plastics NV

Tuženik: Fluvius System Operator CV**Predmet glavnog postupka**

Glavni postupak odnosi se na zahtjev koji je tužitelj podnio Ondernemingsrechtbanku Gent, afdeling Gent (Sud za trgovačka društva u Gentu, odjel u Gentu, Belgija) kojim se u biti traži da se utvrdi da tuženikova politika nabave u vezi s odvodnjom otpadnih voda, u skladu s kojom se u dokumentaciji o nabavi zahtijeva da odvodne cijevi u pravilu trebaju biti izrađene od kamenštine i betona, nije u skladu s propisima o dodjeli javnih ugovora te da se zbog toga tuženiku naloži da prilagodi svoju dokumentaciju o nabavi, osobito tehničke specifikacije, i da plati naknadu štete.

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Zahtjev za prethodnu odluku u skladu s člankom 267. UFEU-a odnosi se na pitanje o tumačenju članka 42. Direktive 2014/24. Sud koji je uputio zahtjev osobito nastoji doznati je li popis načina formuliranja tehničkih specifikacija navedenih u stavku 3. te odredbe taksativan ili je u skladu sa stavkom 4. te odredbe dopušteno da se u tehničkim specifikacijama upućuje na odvodne cijevi od kamenštine i betona i ima li već takvo upućivanje na jedan proizvod učinak pogodovanja ili isključivanja određenih poduzeća ili proizvoda, neovisno o tome

što različita konkurentna poduzeća mogu ponuditi taj proizvod, ili je, naprotiv, za to potrebno da samo jedno poduzeće može ponuditi predmetni proizvod na tržištu i, naposljetku, je li povreda tog stavka 3. i/ili tog stavka 4. istodobno i povreda članka 18. stavka 1. Direktive 2014/24.

Prethodna pitanja

1. Treba li članak 42. stavak 3. Direktive 2014/24/EU tumačiti na način da je nabrojavanje načina formuliranja tehničkih specifikacija sadržano u toj odredbi taksativno, zbog čega je javni naručitelj obavezan formulirati tehničke specifikacije svojih javnih ugovora na jedan od načina navedenih u toj odredbi?

2. Treba li članak 42. stavak 4. Direktive 2014/24/EU tumačiti na način da je u pogledu upućivanja na odvodne cijevi od kamenštine i betona (u skladu s konkretnim sustavom odvodnje otpadnih voda) u tehničkim specifikacijama prilikom nadmetanja riječ o jednom ili više upućivanja navedenih u toj odredbi, primjerice o upućivanjima na određene vrste cijevi ili i na određene načine proizvodnje cijevi?

3. Treba li članak 42. stavak 4. Direktive 2014/14/EU tumačiti na način da upućivanja na jedan proizvod, primjerice na odvodne cijevi od kamenštine i betona (u skladu s konkretnim sustavom odvodnje otpadnih voda), u tehničkim specifikacijama prilikom nadmetanja kao određena tehnička rješenja već imaju učinak predviđen tom odredbom (odnosno „učinak pogodovanja ili isključivanja određenih poduzeća ili određenih proizvoda”) jer dovode do toga da se poduzeća koja nude alternativna rješenja za propisani proizvod unaprijed isključuju i time stavljaju u nepovoljan položaj iako različita konkurentna poduzeća u svakom slučaju mogu ponuditi propisani proizvod ili je u tom pogledu potrebno da za navedeni proizvod, primjerice odvodne cijevi od kamenštine i betona (u skladu s konkretnim sustavom odvodnje otpadnih voda), uopće ne postoji tržišno natjecanje te stoga ne može biti riječ o navedenom učinku jer je predmetni proizvod karakterističan za određeno poduzeće koje jedino nudi taj proizvod na tržištu?

4. Treba li članak 42. stavak 2. Direktive 2014/24/EU tumačiti na način da utvrđena povreda članka 42. stavka 3. Direktive 2014/24/EU i/ili članka 42. stavka 4. Direktive 2014/24/EU zbog nezakonitih upućivanja u tehničkim specifikacijama prilikom nadmetanja (primjerice na odvodne cijevi od kamenštine i betona u skladu s konkretnim sustavom odvodnje otpadnih voda) istodobno podrazumijeva i povredu članka 42. stavka 2. Direktive 2014/24/EU te s njime povezanog članka 18. stavka 1. Direktive 2014/24/EU?

Navedene odredbe prava Unije i nacionalnog prava

Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ, članci 18. i 42. te uvodna izjava 74.

Wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten (Zakon od 17. lipnja 2016. o javnoj nabavi, u daljnjem tekstu: Overheidsopdrachtenwet), članci 4., 5. i 53.

Sažet prikaz činjenica i glavnog postupka

- 1 Glavni postupak odnosi se na dodjelu javnih ugovora za radove na sustavu odvodnje otpadnih voda. Tuženik je javni naručitelj koji u dokumentaciji o nabavi za dodjelu tih ugovora određuje da predmetne cijevi u pravilu trebaju biti izrađene (isključivo) od kamenštine i betona. Tužitelj je proizvođač i dobavljač plastičnih odvodnih cijevi zbog čega ne može nuditi svoje proizvode u okviru navedene dodjele ugovorâ.
- 2 Tužitelj stoga smatra da je tuženikova politika nabave nezakonita. Posljednjih godina više je puta tražio od tuženika da promijeni svoj pristup. Tako ga je već upozorio i zatražio da objasni svoju politiku nabave. Tužitelj je u tim okolnostima pokrenuo ovaj postupak pred sudom koji je uputio zahtjev.

Glavni argumenti stranaka glavnog postupka

- 3 Tužitelj tvrdi da ga se kao ponuditelja plastičnih cijevi sustavno stavlja u nepovoljan položaj te da mu se ne daje pravedna prilika da sudjeluje u postupcima javne nabave koje organizira tuženik. Upućivanjima na cijevi od kamenštine i betona u dokumentaciji o nabavi koje se odnose na tehničke specifikacije u smislu pravila za javnu nabavu bez ikakvog se obrazloženja isključuju plastične cijevi, čime se sprečava tržišno natjecanje te to nije u skladu s pravilima za javnu nabavu.

Tužitelj osobito ističe da tuženik povređuje članak 53. stavak 3. Overheidsopdrachtenweta jer sporne tehničke specifikacije nisu formulirane na jedan od načina taksativno navedenih u toj odredbi. Tuženik također povređuje članak 53. stavak 4. tog zakona jer tehničke specifikacije predviđaju samo jedno tehničko rješenje, čime se pogoduje ili isključuju određena poduzeća ili proizvodi. Zabrana iz te odredbe nije ograničena na slučaj u kojem javni naručitelj zahtijeva jedinstveni proizvod koji može ponuditi samo jedno poduzeće. Osim toga, povreda članka 53. stavaka 3. i 4. Overheidsopdrachtenweta predstavlja i povredu članka 4., članka 5. i članka 53. stavka 2. tog zakona. Članak 53. stavak 2. Overheidsopdrachtenweta u biti je poseban izraz temeljnih obveza utvrđenih u članku 4. (načelo jednakosti) i članku 5. (načelo tržišnog natjecanja) koje ima javni naručitelj kao što je tuženik. Tim se člancima zahtijeva da se dopuste razna rješenja, a umjesto toga u ovom su slučaju isključena poduzeća kao što je tužitelj,

koja nude alternativna rješenja. Naposljetku, tuženik je istodobno povrijedio obvezu dužne pažnje, načelo proporcionalnosti i načelo pravednosti.

U tim okolnostima tuženik mora prilagoditi svoje postupanje u budućnosti. Budući da je tužitelj u prošlosti već nekoliko puta izgubio priliku za sudjelovanje u postupku dodjele predmetnih ugovora, nastala mu je šteta koju tuženik treba nadoknaditi.

- 4 Tuženik ističe da raspolaže marginom prosudbe i stoga smije bez dodatnog obrazloženja odabrati od kojeg materijala u pravilu trebaju biti izrađene njegove odvodne cijevi, odnosno da trebaju biti izrađene od kamenštine i betona.

Takvim postupanjem ne povređuje se članak 53. stavak 4. Overheidsopdrachtenweta. Međutim, ta odredba nije primjenjiva u ovom slučaju jer se tuženičkovom dokumentacijom o nabavi ne propisuje „jedinostveni proizvod”. Naprotiv, postoji više proizvođača i dobavljača cijevi od kamenštine i betona. Osim toga, postoje utemeljeni razlozi za to da se za odvodnju u razdoblju suhog vremena za sustav odvodnje odaberu cijevi od kamenštine a za sustav odvodnje oborinskih voda betonske cijevi. Tako cijevi od kamenštine traju najmanje 100 godina, dok plastične cijevi traju samo 50 godina. Osim toga, plastične cijevi više se oštećuju i imaju više neispravnosti nego cijevi od kamenštine, zbog čega su troškovi održavanja plastičnih cijevi veći. Odabir cijevi od kamenštine dovoljno je opravdan i kad je riječ o financijskom aspektu, ali i o stajalištu kupaca. Osim toga, postoje dobri razlozi da se ne odaberu plastične cijevi i s obzirom na okoliš. Plastične cijevi stoga bi bile prihvatljive samo ako su opravdane s obzirom na okolnosti određenog projekta.

Sažet prikaz obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 5 Sud koji je uputio zahtjev smatra da se postavlja pitanje ispunjava li opis predmetnih cijevi u dokumentaciji o nabavi uvjete iz članka 53. Overheidsopdrachtenweta u vezi s člankom 42. Direktive 2014/24.

Taj opis ne sadržava nikakve norme koje trebaju ispunjavati te cijevi. Zbog toga poduzeća ne mogu nuditi alternativne tehničke mogućnosti kojima se ispunjavaju te norme. Ne navode se ni izvedbeni ili funkcionalni zahtjevi koji omogućuju druga tehnička rješenja. Stoga je irelevantna tuženikova tvrdnja da postoji više proizvođača cijevi od kamenštine i betona i da stoga ne propisuje jedinostveni proizvod.

- 6 Osim toga, sud koji je uputio zahtjev nastoji doznati je li popis načina formuliranja tehničkih specifikacija iz članka 42. stavka 3. Direktive 2014/24 taksativan ili samo primjeričan.

U skladu s utvrđenjima suda koji je uputio zahtjev, „proizvod” je odvodna cijev, a „zahtjev” se odnosi na to da treba biti izrađena od kamenštine ili betona. Također treba pojasniti je li način na koji je tuženik formulirao predmetne tehničke

specifikacije u skladu s načinom propisanim člankom 53. Overheidsopdrachtenweta u vezi s Direktivom 2014/24.

- 7 Naposljetku, sud koji je uputio zahtjev nastoji doznati treba li smatrati da je u pogledu tuženikova upućivanja na odvodne cijevi od kamenštine i betona u tehničkim specifikacijama riječ o jednom ili više upućivanja navedenih u članku 42. stavku 4. Direktive 2014/24, primjerice o upućivanjima na određene vrste cijevi ili određene načine proizvodnje cijevi.

RADNI DOKUMENT